

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ต่อเนื่องจากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหอกระจายข่าวสารที่สนองตอบความต้องการของชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานหอกระจายข่าวสารที่สนองตอบความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ผลที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานหอกระจายข่าวสารทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับเครือข่าย รวมทั้งเพื่อเสริมศักยภาพให้แก่ชุมชนในการดำเนินงานหอกระจายข่าวสาร ทำการวิจัยในพื้นที่ 7 หมู่บ้าน ของอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม หรือ Participatory Action Research (PAR) ดำเนินการวิจัย 2 ลักษณะ กล่าวคือ ดำเนินการวิจัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ สานความสัมพันธ์สร้างสรรค์ความร่วมมือ สร้างผู้ปฏิบัติงานกระตุ้นให้เกิดเครือข่าย และสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือการวิจัยที่ดำเนินการตลอดทั้งโครงการ ได้แก่ สนับสนุนผู้ปฏิบัติงาน กระตุ้นให้ทุกพื้นที่ปฏิบัติงานแบบชุมชนมีส่วนร่วม และกระตุ้นให้มีการจัดกิจกรรมเสริม หลังจากนั้นประเมินผลการวิจัยด้วยวิธีการต่าง ๆ 4 วิธี คือ การสนทนากลุ่ม การเสวนาชุมชน การสัมภาษณ์เจาะลึก และการจดบันทึกผลการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยพบว่าวิธีการดำเนินงานหอกระจายข่าวสารที่สนองตอบความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ปฏิบัติงานหอกระจายข่าวสาร โดยเฉลี่ย 3-4 คน ที่มีคุณสมบัติ มีใจรัก มีเวลา และมีประสบการณ์ คนกลุ่มนี้มีผู้นำชุมชนร่วมอยู่ด้วย เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ ความเข้าใจ และรับผิดชอบ ในการบริหารงานและการจัดการกระจายเสียง รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นใหม่ การประชุมหมู่บ้านเป็นช่องทางสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดการกระจายเสียงมีความสม่ำเสมอเนื่องจากมีผู้ร่วมงานหลายคน การจัดเป็นไปตามความสะดวกของผู้จัดจึงมักไม่จัดตามผังรายการ มีการนำเสนอเนื้อหาภายในชุมชน และมีการเลือกสรรเนื้อหาภายนอกชุมชนมากขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ชาวบ้านเป็นผู้รับฟังที่มีส่วนร่วมกำหนดการดำเนินงาน อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้หอกระจายข่าวสารมีบทบาทมากขึ้นในชุมชน ประการสำคัญมีเครือข่ายผู้ปฏิบัติที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน สำหรับปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานหอกระจายข่าวสารมีความยั่งยืน คือ ผู้นำชุมชนมีทัศนคติที่ดี ผู้ปฏิบัติงานมีปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม ชุมชนมีส่วนร่วมในงาน การมีเครือข่ายเข้มแข็ง ตลอดจนความจริงจังและความสม่ำเสมอในการให้การสนับสนุนของบุคคล/หน่วยงานภายนอก

## **Abstract**

This research is continued from the research entitled “The Sustainable Procedures of Village Broadcasting Tower in Response to the Community’s Needs” with objectives to study sustainable administrating procedures of village broadcasting tower which meet the needs of the community, factors affecting success and outcome of such procedures in both village and network levels, and to enhance potential of the community in terms of broadcasting tower procedures. The samples were seven villages in Patue District, Chumporn Province. The research was conducted through two types of Participatory Action Research (PAR), namely the step-by-step method which was employed to promote social relation and co-operation, create staff members, and establish and support network; and the continuous method throughout the research project which was used to support staff members, promote participatory action and supporting events. The evaluation of this research included focus group, community seminar, in-depth interview and written recording of the broadcasting results.

The results showed that the broadcasting tower sustainable administrating procedures that meet the needs of the community were facilitated by three or four staff members who are qualified, enthusiastic, devoting and experienced and by their community leader. They are well equipped with knowledge, understanding and responsibilities in administrating and managing broadcasting tower and handing down to the later generation. Besides, village meeting played a vital role in establishment of community participation, and broadcasting programs were consistent since the schedules were made according to availability and convenience of different staff members. Through a variety of ways, the presented contents emphasized those in the community. However, those outside the community were also selected. The villagers were given an opportunity to participate in administration, and supporting activities were held to enhance a role of broadcasting tower in the community. Most important of all, dependent network of staff members with community leaders’ positive attitudes and with appropriate qualifications, quality and quantity; participation of the community, stable network, sincerity, consistency of individual and third-party support were all key factors that helped promote sustainability of broadcasting tower administration.